

ДОКУМЕНТ СО КЛУЧНИ ИНФОРМАЦИИ

Овој документ содржи клучни информации за осигурителен производ за осигурување на животот во врска со уделите во инвестициските фондови кога осигуреникот го презема инвестицискиот ризик и има за цел да ви помогне при разбирањето на природата, ризиците, трошоците, можните добивки и загуби од овој производ и да ви помогне да го споредите со други производи. Овој документ не претставува промотивен (рекламен) материјал.

1. Општи податоци

- 1.1 **Назив на осигурителниот продукт – КРО ИНВЕСТ (CRO INVEST)** осигурување со врзување за цената на уделите на отворениот инвестициски фонд **КБ Инвест - Балансиран** со идентификациски број 9120000000149 управуван од КБ ИНВЕСТ АД Скопје;
- 1.2 **Друштво за осигурување на животот:** Кроациа Осигурување - Живот АД Скопје, ул.Железничка бр.41, 1000 Скопје, РС Македонија, интернет страница: www.cro.mk, телефони +389 2 3215 083 и +389 2 3215 883; Контакт центар: 15510 (08:00 ч. – 16:00 ч. секој работен ден);
- 1.3 **Надлежен орган за супервизија:** Агенција за супервизија на осигурување, ул.Македонија бр.25, Палата Лазар Поп Трајков, кат 5, 1000 Скопје, РС Македонија, интернет страница www.aso.mk, телефон 02 3254 050
- 1.4 **Датум на ажурирање на документот:** 10.07.2024 година.

2. Кои се клучните карактеристики на производот?
2.1 Опис на осигурувањето

КРО ИНВЕСТ (CRO INVEST) осигурување е инвестициско осигурување на животот кај кое Договорарот го сноси ризикот од вложувањето каде што премијата е поделена на (1) Ризико премија, дел наменет за осигурително покривање за случај на смрт (2) Влезни трошоци за осигурување; и (3) Премија за вложување, дел од премијата кој е наменет за купување на удел во фондот и го сочинува инвестициониот дел на премија, а се користи за врзување на цената на уделот на Инвестицискиот фонд, наведен во полисата за осигурување. Премијата за осигурување се плаќа еднократно. Траењето на осигурувањето може да биде од 5 до 10 години.

Со премијата за вложување се купуваат удели во отворениот инвестициски фонд КБ Инвест - Балансиран. Бројот на уделите кој се купува во инвестицискиот фонд во име на Договорарот зависи од цената на уделите на датумот на купувањето. Цената на уделите на инвестицискиот фонд се утврдува во согласност со Правилата на работењето и Проспектот на фондот. Во проспектот на фондот се наоѓаат детални информации за инвестицискиот фонд и клучните цели за вложување на фондот.

Вредноста на референтниот број на уделите не е загарантирана при истекот на осигурувањето, при откуп и при настанување на ризикот смрт. Со зголемување на цената на уделите на инвестицискиот фонд се зголемува и вредноста на референтниот број на уделите вложен во име на Договорарот. Со намалување на цената на уделите на инвестицискиот фонд, се намалува и вредноста на референтниот број на уделите вложен во име на Договорарот.

Повратот односно исплатата на осигурувањето зависи од движењето на цената на уделите на Фондот, надоместоците и трошоците на производот. За други детали, видете ја секцијата **Бидете свесни за следните ризици, делот Кои се ризиците и очекувањата од производот и делот Останати релевантни информации.**

Во случај кога ќе настапи смрт, се исплаќа осигурената сума во случај на смрт како и референтниот број на уделите по вредност на петтиот работен ден од денот на поднесување на барањето надомест на штета. Во случај на смрт поради болест се исплаќа осигурената сума во случај на смрт, во случај на смрт како резултат на несреќен случај се исплаќа двојна осигурена сума за случај на смрт, а во случај на смрт како резултат на сообраќајна незгода се исплаќа тројна осигурена сума за случај на смрт.

Исплатата по истек на осигурувањето е еднаква на вредноста на референтниот број на удели на денот на истек на полисата. Вредноста на референтниот број удели на одреден датум е еднаков на референтниот број удели помножен со цената на уделите на фондовите на тој датум.

Осигурителот редовно годишно ќе доставува до Договорарот и Осигуреникот годишен извештај за склучениот договор за осигурување на живот во врска со уделите во инвестицискиот фонд најдоцна во рок од 30 дена од завршувањето на деловната година.

2.2 Цели и начин на остварување на тие цели

2.2.1 Инвестициската цел на фондот е да оствари максимален можен принос за имателите на удели во Фондот, притоа почитувајќи ги постојните ограничувања на вложувањата, како и потребите за ликвидност и сигурност на пласманите. Стратегијата на избор на инструменти од кои ќе се гради портфолиото на Фондот содржи средно ниво на ризик, кое е повисоко од ризикот карактеристичен за паричните фондови или, пак, за фондовите коишто инвестираат исклучиво во должнички хартии од вредност, а во исто време е понизок од ризикот на оние фондови кои најголем дел од средствата ги инвестираат во акции. Одлуката за вложување ја донесува искусен и професионален тим на Фондот КБ Инвест – Балансиран врз основа на фундаментални и технички анализи, како и проценка на идните приходи и парични текови на одбраните фирми.

Средствата на фондот ќе бидат инвестирани во следните инструменти: (1) Вложувања во акции на издавачи од Република Северна Македонија, Хрватска, Србија, Црна Гора, Албанија, Босна и Херцеговина, Украина, Руската Федерација, Бразил, Индија и Кина. Вложувања во акции на издавачи од земјите членки на Европската Унија и ОЕЦД (OECD); (2) Вложувања во должнички хартии од вредност на издавачи од Република Северна Македонија, Хрватска, Србија, Црна Гора, Албанија и Босна и Херцеговина; Вложувања во должнички хартии од вредност на издавачи од земјите членки на ЕУ и ОЕЦД; Краткорочни должнички хартии од вредност на издавачи од Република Северна Македонија, Хрватска, Србија, Црна Гора, Албанија, Босна и Херцеговина, ЕУ и ОЕЦД; Вложувањата во должнички хартии од вредност издадени од Република Северна Македонија, земјите членки на ЕУ и ОЕЦД, може да надминат 35% од имотот на Фондот; (3) Вложувања во депозити кај овластени банки од Република Северна Македонија со рок на достасување пократок од една година; Инструменти на пазарот на пари кои се тргуваат на организирани пазари, издадени од издавачи од Република Северна Македонија, како и државите членки на ЕУ и ОЕЦД; (4) Вложувања во инвестициски фондови кои претежно инвестираат во акции или должнички хартии од вредност на издавачи од земјите од Југоисточна Европа, Украина, ЕУ, ОЕЦД, Бразил, Кина, Индија, САД и Руската Федерација, под услов да не наплаќаат трошоци за управување повисоки од 2,5% од нето-вредноста на имотот на фондот;

НАПОМЕНА: Инвестициските цели и инвестициската политика на Фондот можат да бидат променети со одлука на Друштвото за управување за измени и дополнувања на Статутот и Проспектот.

2.2.2 Во процесот на управување со средствата на фондот КБ Инвест – Балансиран, се применува експертната на професионалниот тим на ДУИФ КБ ИНВЕСТ АД Скопје и фондот КБ Инвест – Балансиран.

2.3 Таргет група

2.3.1 КБ Инвест – Балансиран е наменет за инвеститорите што сакаат да ги вложат своите средства за период над две години, кои се со стабилни приходи, имаат познавања од работата на инвестициските фондови, финансиските пазари и инвестирањето и се спремни да преземат средно до повисоко ниво на ризик.

Внимавајте нивото на ризик на инвестицискиот Фонд да одговара на вашата подготвеност за преземање ризици.

2.4 Корист и трошоци од осигурителниот производ

КРО ИНВЕСТ (CRO INVEST) осигурување на животот е инвестициско осигурување на животот што му ги овозможува следните придобивки на осигуреникот: (1) временски и просторно неограничено осигурување на животот во случај на смрт; (2) можност за остварување принос со среден до повисок ризик; (3) управување на средствата од професионалци; (4) диверзифицирано инвестициско портфолио по валути, земји и инструменти за да се постигне подобар баланс помеѓу ризичноста и повратот на инвестирањето; (5) автоматско реинвестирање на добивката; (6) исплата на осигурената сума при доживување (вредноста на инвестициското портфолио), осигурена сума за смрт од болест, осигурена сума за смрт од незгода; (7) можност за обновување на договорот за осигурување по истекот на иницијално договорениот период на осигурувањето (8) намалени трошоци за управување со средствата, односно инвестирањето во фондот е без или со намалена влезна провизија (доколку се инвестира индивидуално во фондот, фондот може да пресмета и да наплати повисоки надоместоци).

Пример за придобивки за осигурување со траење од 10 години (еднократно плаќање на премија): Ако осигуреникот има 40 години, склучи полиса со траење од 10 години, каде што премијата е 2 500 евра и е платена целосно, вредноста на вложените средства на крајот од рокот на важењето на полисата би била:

очекуван годишен принос од -2%	очекуван годишен принос од 0%	очекуван годишен принос од 5.4612%
1.940,55 евра	2.375,00 евра	4.041,95 евра

Износот на осигурената сума за доживување е еднаква на вредноста на средствата вложени во инвестициски фонд на истек на договорот.

Имајте предвид дека се работи за прелиминарни пресметки од информативен карактер кои не се правно обврзувачки за Осигурителот. Ако сакате подетална пресметка со други износи или рокови обратете се до осигурителот или до негов застапник.

2.5 Краен рок на покритието

Датумот на крајниот рок на покритието е датумот на полисата што е означен како **Истек на осигурувањето**, освен ако покритието (и осигурувањето) не престане порано поради смрт на осигуреникот, откуп на полисата или поради стечај на друштвото што управува со инвестициските фондови, а согласно со условите за осигурување.

3. Кои се ризиците и очекувањата од производот?

Осигурувањето поврзано со вложувања во отворениот инвестициски фонд КБ Инвест Балансиран е изложено на ризици. Профилот на ризичноста на овој вид осигурување зависи од профилот на ризичноста на Фондот при што референтната вредност на бројот на уделите директно зависи од цената на уделите на Фондот. Синтетичкиот показател на успешноста и ризичноста ги мери историските промени на цената на уделите на Фондот. Историските податоци не се сигурен показател за идниот профил на ризичноста на Фондот. Прикажаните категории на ризичноста и успешноста на фондовите не се загарантирани, со текот на времето тие може да се менуваат. Најниската категорија не значи вложување без ризик.

КБ Инвест Балансиран						
1	2	3	4	5	6	7
←Понизок ризик					Повисок ризик→	
Обично понизок принос					Обично повисок принос	

Пресметката на категоријата на ризичноста се заснова на историското движење на цената на уделите и нето-вредноста на имотот на Фондот од почетокот на постоењето.

Со состојба на 30.06.2024 година, фондот КБ Инвест Балансиран се наоѓа во категорија 4, што упатува на умерено ниво на ризик и е во согласност со стратегијата на фондот. Осигурувањето се договара во евра, додека уплатата на премијата и исплатата на осигурената сума се исплаќаат во денари по среден курс на НБРМ на денот на уплатата, односно исплатата. На делот од уплатата во денари, кој се однесува на вложувањето, не се врши конверзија во евра. Вредноста на инвестициското портфолио е изразена во денари и исплатата се врши во денари. Вредноста на инвестициското портфолио е изразена во денари, од уплатата во денари се пресметува делот наменет за вложување. Осигурената сума договорена во ЕВРА се исплаќа во денарска противвредност според средниот курс на НБРСМ на денот на исплатата, а вредноста на инвестициското портфолио се исплаќа во денари без индексирање со девизи.

Бидете свесни за следните ризици: **Валутен ризик**, кој се јавува при промена на цената на една валута во однос на друга; **Пазарен ризик**, кој зависи од движењето на пазарните цени на хартиите од вредност; **Кредитен ризик** – веројатност дека издавачот на одредена хартија од вредност нема да биде во состојба, во целост или делумно, да ги намира своите обврски во моментот кога тие ќе достасаат; **Каматен ризик** – промената на каматните стапки може позитивно или негативно да се одрази врз вредноста на вложените средства; **Ликвиден ризик** – веројатност дека во одреден момент Фондот ќе има потешкотии при изнаоѓање на средства подмирување на обврските поврзани со повлекување на удели од Фондот како резултат на неможност брзо да се продадат финансиските средства по цена приближно еднаква на нивната реална вредност; **Политички ризик** – веројатност од евентуални политички кризи во РСМ, или во странство, кои може да доведат до промена на имотот на Фондот и/или Друштвото; **Ризик од промена на даночните прописи** – веројатност дека законодавната власт, во РСМ или во странство, ќе ги промени даночните прописи на начин кој негативно би влијаел на приносот на Фондот/или Друштвото; **Оперативен ризик** – ги сумира сите неизвесности кои се составен дел од секојдневните деловни активности на Фондот/или Друштвото и **Ризик од инфлација** – зголемување на општото ниво на цените во определен период, што може да дојде до намалување на реалната добивка што ја остварил Фондот и/или Друштвото.

Секој потенцијален инвеститор пред почетокот на вложувањето е потребно да ги дефинира своите индивидуални финансиски цели, да го оцени прифатливиот степен на ризик на кој може да биде изложен, да го дефинира временскиот хоризонт на вложувањето и, на крајот, да ја одреди висината на приносот што сака да ја оствари во иднина. Имајќи го предвид фактот дека не постои вложување кое истовремено ги постигнува сите поставени цели, потребно е секој потенцијален инвеститор да го избере оној фонд кој најмногу одговара во поглед на поставените цели.

Со вложување во овој вид осигурување можат да се претрпат значителни загуби. Овој производ не вклучува заштита од идни движења на пазарот и во текот на периодот на вложување негативните пазарни трендови можат привремено да ја намалат вредноста на референтниот број на уделите, односно вредноста на референтниот број на уделите може да биде пониска во однос на почетната вредност на референтниот број на удели, така што може да изгубите дел или целата инвестиција. Инвестицијата не е заштитена делумно или целосно со гарантен фонд и нема заштита доколку друштвото не е во состојба да ја исплати.

Ефектот на ризикот кај осигурителниот производ може да биде значително повисок доколку не е чуван до достасување, односно до препорачаниот период за чување, таму каде што е можно.

Просечен месечен принос за КБ Инвест Балансиран (податок од информативен карактер - не претставува проекција на можниот принос на Фондот во иднина)			
	Последни 12 месеци	Последни 24 месеци	Последни 5 години
Просечен месечен принос	1.2134%	0.9382%	0.4551%

Детални информации во врска со фондот КБ Инвест – Балансиран, се наведени во проспектоот и документот со клучни информации за инвеститорот, кои се објавени на интернет страницата на отворениот фонд www.kbpublikum.com.mk.

4. Кои се последиците во случај друштвото да не може да изврши исплата?

Во случај на ликвидација или стечај на Осигурителот, врз средствата за покривање на математичката резерва врзана за надомести во случај на смрт како и врз средствата за покривање на посебната резерва за надомест осигурени со договорот за осигурување кои се директно врзани за вредноста на вложувањата не може да се спроведе извршување ниту тие средства влегуваат во имотот, односно стечајната или ликвидационата маса на Осигурителот.

Во случај да дојде до припојување или ликвидација на отворениот инвестициски фонд каде се вложува премијата за вложување, на Договорарот му се дава следниот избор: (i) да премине во друг фонд кај истото ДУИФ или (ii) да премине во друг фонд кај друго ДУИФ, за што Договорарот треба да се произнесе во рок од 15 дена. Сите трошоци поврзани со прифаќање на понудената алтернатива се на товар на Друштвото. Доколку Договорарот не ја прифати можноста за премин во друг фонд, Друштвото ќе смета дека настанал случај на доживување и на Договорарот ќе му ја исплати вредноста на инвестициското портфолио без наплата на какви било излезни трошоци и ќе му го врати неискористениот дел од премијата за осигурување.

5. Кои и колкави се трошоците поврзани со производот?

Расчленување на трошоците			
Еднократни трошоци	Влезни трошоци	2.0% од еднократната премија 0.9% од еднократната премија	Ефект на трошоците што ги плаќате при склучување договор за осигурување.
	Излезни трошоци	0%	Ефект на трошоците што ги плаќате при престанок на осигурувањето по крајниот рок на покритието.
		0%	Ефект на трошоците што ги плаќате при престанок на осигурувањето пред крајниот рок на покритието (откуп). Откуп не е дозволен во првата година, а согласно Проспектоот на Фондот излезен трошок не се наплаќа доколку е измината една година од моментот на вложувањето.



Повторувачки трошоци	Трансакциски трошоци на инвестициското портфолио	0%	Ефект на трошоците за купување и продажба на уделите во отворените инвестициски фондови
	Останати повторувачки трошоци	0.2% од осигурената сума за ризико осигурување	Ефект на трошоците што се наплатуваат секоја година за управување со вашите инвестиции и други трошоци. Ова ги вклучува давачките за управување и другите административни трошоци.
Повремени и непредвидени трошоци	Надоместоци за успешност	-	Ефект на трошоците што се наплатуваат доколку приносот ја надмине референтната вредност.
	Учество во добивка	-	Ефект на трошоците што се наплатуваат доколку вложувањето ја надмине референтната вредност.
Напомена: Процентот на трошоците (влезни, излезни, повторувачки и др.) е непроменлив и е составен дел од премијата за ризико осигурување.			

6. Опции за предвремено прекинување на договорот и последици

За целосно остварување на инвестициската цел се препорачува да се задржи производот до истекот на договорениот период на осигурувањето. Со оглед на тоа што точниот износ на исплата во случај на откуп не е однапред познат, производот не се препорачува за инвестиции пократки од договорениот рок на осигурувањето. Во случај на откуп на осигурувањето, откупната вредност на полисата одговара на вредноста на референтниот број удели на првиот следен работен ден откако е поднесено барањето за откупот. Откуп не е дозволен во првата година.

7. Информации за поднесување на приговори и претставки

Приговорите за производот (вклучувајќи го и овој документ), односно за давање на услуга или извршување обврски од страна на Друштвото, може да се достават писмено до Друштвото на следната адреса: ул. Железничка бр.41, 1000 Скопје, или по електронска пошта на contact@cro.mk или, пак, на следната интернет страница за поднесување приговор: https://cro.mk/Формулар_за_поплаки.aspx
 Доколку не сте задоволни од одговорот по приговорот или Друштвото не ве извести во рок од 30 дена, тогаш имате право да поднесете претставка до АСО во писмена форма (непосредно во АСО или по пошта), во електронска форма на pretstavki@aso.mk.

8. Други релевантни информации.

Документите поврзани со овој производ се како што следуваат подолу и се достапни на:

- Посебни услови за осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови со еднократна уплата на премија и дополнително осигурување за случај смрт поради незгода и смрт поради сообраќајна незгода (0540) со важност од 01.10.2022, достапни на интернет страницата на Кроациа Осигурување-Живот АД (www.cro.mk/Услови.aspx),
- Проспект на Фондот, Статут Балансиран, правилата на Фондот и цените на уделите на Фондот се достапни на интернет страницата на Друштвото за управување со инвестициски фондови www.kbpublikum.com.mk. Депозитна банка на фондот КБ Инвест – Балансиран е – Комерцијална банка АД Скопје. Фондот се одобрен во РСМ и го регулира КХВ, Скопје.

Со својот потпис подолу потврдувате дека сте ја добиле, сте ја прочитале и сте ја разбрале оваа преддоговорна и договорна документација што ви ја доставува Друштвото пред да го склучите договорот за осигурување во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурувањето.

Со својот потпис на овој документ изјавувате дека сте информирани во врска со деталите за осигурувањето КРО ИНВЕСТ (CRO INVEST), како и за содржината на Статутот и Проспектот на отворениот инвестициски фонд КБ Инвест-Балансиран управуван од КБ ИНВЕСТ АД Скопје и дека во целост ги разбирате карактеристиките на осигурителниот производ, придобивките и ризикот од инвестирањето во уделите на отворениот инвестициски фонд КБ Инвест-Балансиран управуван од КБ ИНВЕСТ АД Скопје.

Документот го прочитав и разбрав:

Датум: ____ . ____ . ____ г.

име и презиме/потпис